

I.

(Zakonodavni akti)

ODLUKE

ODLUKA (EU) 2023/1461 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 12. srpnja 2023.****o pružanju makrofinancijske pomoći Republici Sjevernoj Makedoniji**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 212. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽¹⁾,

budući da:

- (1) Odnosi između Unije i Republike Sjeverne Makedonije („Sjeverna Makedonija”) razvijaju se unutar okvira Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i bivše jugoslavenske republike Makedonije, s druge strane ⁽²⁾ („Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju”). Pregovori o pristupanju između Unije i Sjeverne Makedonije pokrenuti su 19. srpnja 2022.
- (2) Gospodarstvo Sjeverne Makedonije znatno je pogođeno recesijom 2020. prouzročenom pandemijom bolesti COVID-19 te nedavnom energetsom krizom. Te su okolnosti doprinijele velikom manjku u financiranju Sjeverne Makedonije, pogoršanju njezina vanjskog položaja i povećanju njezinih fiskalnih potreba.
- (3) Vlada Sjeverne Makedonije pokazala je snažnu predanost provedbi daljnjih reformi, stavljajući naglasak na ključna područja politike utvrđena u Zajedničkim zaključcima gospodarskog i financijskog dijaloga između EU-a i zapadnog Balkana i Turske od 24. svibnja 2022. i uključujući temeljna područja kao što su pravosuđe, borba protiv korupcije i organiziranog kriminala, dobro upravljanje i vladavina prava.
- (4) Sjeverna Makedonija uspješno je dovršila provedbu makrofinancijske pomoći u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 u skladu s Odlukom (EU) 2020/701 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ jer su provedene sve reformske mjere dogovorene s Unijom u Memorandumu o razumijevanju navedenom u toj odluci.

⁽¹⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 13. lipnja 2023. [(SL...)/(još nije objavljeno u Službenom listu)] i odluka Vijeća od 10. srpnja 2023.

⁽²⁾ SL L 84, 20.3.2004., str. 13.

⁽³⁾ Odluka (EU) 2020/701 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. svibnja 2020. o pružanju makrofinancijske pomoći partnerima u procesu proširenja i partnerima u susjedstvu u kontekstu krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19 (SL L 165, 27.5.2020., str. 31.).

- (5) U travnju 2022. vlada Sjeverne Makedonije i Međunarodni monetarni fond (MMF) postigli su dogovor na tehničkoj razini o 24-mjesečnoj preventivnoj i likvidnosnoj liniji u iznosu do 530 000 000 EUR, koju je Izvršni odbor MMF-a službeno odobrio 22. studenoga 2022. Cilj je programa MMF-a ublažiti slabljenje vanjskog položaja, poduprijeti fiskalnu konsolidaciju i ubrzati strukturne reforme u velikom broju područja, uključujući poreznu politiku i javna ulaganja.
- (6) S obzirom na pogoršanje gospodarske situacije i prognoze, Sjeverna Makedonija prvi je put u travnju 2022. zatražila makrofinancijsku pomoć Unije kako bi nadopunila program MMF-a. Međutim, Komisija je taj zahtjev stavila na čekanje jer je gospodarstvo Sjeverne Makedonije u to vrijeme još bilo prilično otporno i postojale su neke druge mogućnosti financiranja kako bi se ispunile potrebe za vanjskim financiranjem za 2022. Vlada Sjeverne Makedonije obnovila je svoj zahtjev za makrofinancijsku pomoć u listopadu 2022.
- (7) S obzirom na to da je Sjeverna Makedonija zemlja kandidatkinja te je započela s pregovorima o pristupanju, smatra se da ispunjava uvjete za primanje makrofinancijske pomoći Unije.
- (8) Makrofinancijska pomoć Unije Sjevernoj Makedoniji trebala bi biti izniman financijski instrument nevezane i nenamjenske potpore platnoj bilanci čija je svrha zadovoljiti neposredne potrebe Sjeverne Makedonije za vanjskim financiranjem te bi trebala podržati provedbu programa politike koji sadržava snažne mjere za neposrednu prilagodbu i strukturne reforme radi kratkoročnog poboljšanja stanja platne bilance Sjeverne Makedonije.
- (9) S obzirom na to da u platnoj bilanci Sjeverne Makedonije i dalje postoje znatne preostale potrebe za vanjskim financiranjem povrh potreba koje se ispunjavaju sredstvima koja je osigurao MMF, smatra se da je u trenutačnim iznimnim okolnostima makrofinancijska pomoć Unije Sjevernoj Makedoniji, u kombinaciji s programom MMF-a, prikladan odgovor na zahtjev te zemlje za potporu u stabilizaciji njezina gospodarstva. Makrofinancijska pomoć Unije poduprla bi gospodarsku stabilizaciju i program strukturnih reformi u Sjevernoj Makedoniji, nadopunjujući sredstva stavljena na raspolaganje u okviru financijskog aranžmana MMF-a.
- (10) Cilj makrofinancijske pomoći Unije trebalo bi biti pružanje potpore ponovnoj uspostavi održivog stanja vanjskog financiranja Sjeverne Makedonije, čime bi se podupro i njezin gospodarski i društveni razvoj.
- (11) Očekuje se da će se makrofinancijska pomoć Unije pružati usporedno s isplatama proračunske potpore u okviru Instrumenta pretpristupne pomoći na temelju Uredbe (EU) 2021/1529 Europskog parlamenta i Vijeća (*).
- (12) Određivanje iznosa makrofinancijske pomoći Unije Sjevernoj Makedoniji trebalo bi se temeljiti na kvantitativnoj procjeni preostalih potreba Sjeverne Makedonije za vanjskim financiranjem te se pritom uzima u obzir njezina sposobnost financiranja vlastitim sredstvima, posebno međunarodnim pričuvama kojima raspolaže. Makrofinancijskom pomoći Unije Sjevernoj Makedoniji trebali bi se dopuniti programi i sredstva koja osiguravaju MMF i Svjetska banka. Pri određivanju iznosa pomoći u obzir bi se trebali uzeti i očekivani financijski doprinosi multilateralnih donatora te potreba za osiguranjem pravedne raspodjele tereta između Unije i drugih donatora, kao i već postojeća primjena drugih instrumenata Unije za vanjsko financiranje u Sjevernoj Makedoniji te dodana vrijednost sveukupnog angažmana Unije u Sjevernoj Makedoniji.
- (13) Komisija bi trebala osigurati pravnu i stvarnu usklađenost makrofinancijske pomoći Unije Sjevernoj Makedoniji s ključnim načelima i ciljevima različitih područja vanjskog djelovanja, s mjerama poduzetima u odnosu na ta područja te s ostalim relevantnim politikama Unije.

(*) Uredba (EU) 2021/1529 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. rujna 2021. o uspostavi Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA III) (SL L 330, 20.9.2021., str. 1.).

- (14) Makrofinancijskom pomoći Unije trebalo bi podupirati vanjsku politiku Unije prema Sjevernoj Makedoniji. Komisija i Europska služba za vanjsko djelovanje trebale bi blisko surađivati tijekom provedbe makrofinancijske pomoći kako bi se koordinirala vanjska politika Unije i osigurala njezina dosljednost.
- (15) Makrofinancijskom pomoći Unije trebalo bi podupirati predanost Sjeverne Makedonije vrijednostima koje dijeli s Unijom, uključujući demokraciju, vladavinu prava, dobro upravljanje, poštovanje ljudskih prava, održivi razvoj i smanjenje siromaštva, kao i njezinu predanost načelima otvorene, uređene i poštene trgovine.
- (16) Kao preduvjet za odobravanje makrofinancijske pomoći Unije Sjeverna Makedonija trebala bi poštovati učinkovite demokratske mehanizme, uključujući višestranački parlamentarni sustav, kao i vladavinu prava te jamčiti poštovanje ljudskih prava. Osim toga, posebni ciljevi makrofinancijske pomoći Unije trebali bi ojačati učinkovitost, transparentnost i odgovornost sustava upravljanja javnim financijama te upravljanja i nadzora u financijskom sektoru Sjeverne Makedonije i trebali bi potaknuti strukturne reforme za postizanje održivog i uključivog rasta, stvaranje pristojnih radnih mjesta i fiskalnu konsolidaciju. Komisija bi trebala redovito pratiti ispunjavanje tog preduvjeta i ostvarenje tih ciljeva.
- (17) Kako bi se osigurala učinkovita zaštita financijskih interesa Unije povezanih s njezinom makrofinancijskom pomoći, Sjeverna Makedonija trebala bi poduzeti odgovarajuće mjere u pogledu sprečavanja i suzbijanja prijevара, korupcije i svih drugih nepravilnosti povezanih s tom pomoći. Nadalje, trebalo bi predvidjeti da Komisija obavlja provjere, a Revizorski sud revizije te da Ured europskog javnog tužitelja izvršava svoje nadležnosti u pogledu pružanja makrofinancijske pomoći Unije Sjevernoj Makedoniji.
- (18) Isplatom makrofinancijske pomoći Unije Sjevernoj Makedoniji ne dovode se u pitanje ovlasti Europskog parlamenta i Vijeća kao proračunskog tijela.
- (19) Iznosi makrofinancijske pomoći Unije Sjevernoj Makedoniji pruženi u obliku zajmova trebali bi biti usklađeni s proračunskim odobrenim sredstvima predviđenima u višegodišnjem financijskom okviru.
- (20) Makrofinancijskom pomoći Unije Sjevernoj Makedoniji trebala bi upravljati Komisija. Kako bi se osiguralo da Europski parlament i Vijeće mogu pratiti provedbu ove Odluke, Komisija bi ih trebala redovito obavješćivati o razvoju događaja u pogledu te pomoći i dostavljati im relevantne dokumente.
- (21) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Odluke provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ^(⁹).
- (22) Makrofinancijska pomoć Unije Sjevernoj Makedoniji trebala bi podlijegati uvjetima ekonomske politike, koji će biti utvrđeni u memorandumu o razumijevanju. Radi osiguravanja jedinstvenih uvjeta provedbe te radi učinkovitosti Komisija bi trebala biti ovlaštena pregovarati o tim uvjetima s tijelima Sjeverne Makedonije, pod nadzorom odbora predstavnika država članica u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011. U skladu s tom uredbom u svim bi se slučajevima u pravilu trebao primjenjivati savjetodavni postupak, osim ako je u toj uredbi predviđeno drukčije. Zbog mogućeg znatnog učinka pomoći veće od 90 000 000 EUR, za iznose koji prelaze taj prag prikladno je provesti postupak ispitivanja kako je utvrđeno Uredbom (EU) br. 182/2011. S obzirom na iznos makrofinancijske pomoći Unije Sjevernoj Makedoniji, postupak ispitivanja trebao bi se primjenjivati na donošenje memoranduma o razumijevanju te na smanjenje, suspenziju ili ukidanje te pomoći.

⁽⁹⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

- (23) S obzirom na ograničen iznos financijske pomoći, to jest 100 000 000 EUR, njezinu jednokratnost i željeni vremenski okvir isplate, pristupom naizmjeničnog financiranja osigurala bi se, u usporedbi s diversificiranom strategijom financiranja, veća fleksibilnost i učinkovitost operacija uzimanja zajmova. Stoga bi Komisija iznimno obroke zajmova na tržištu kapitala trebala financirati naizmjenično, a ne primjenom diversificirane strategije financiranja predviđene člankom 220.a Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾. Stoga je primjereno da se makrofinancijska pomoć Unije Sjevernoj Makedoniji financira pojedinačnim financijskim transakcijama,

DONIJELI SU OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Unija Sjevernoj Makedoniji stavlja na raspolaganje makrofinancijsku pomoć u maksimalnom iznosu od 100 000 000 EUR („makrofinancijska pomoć Unije“) radi potpore gospodarskoj stabilizaciji i opsežnom programu reformi u Sjevernoj Makedoniji. Cijeli iznos pomoći pruža se u obliku zajmova. Isplata makrofinancijske pomoći Unije podliježe donošenju proračuna Unije za relevantnu godinu od strane Europskog parlamenta i Vijeća. Ta pomoć doprinosi pokrivanju potreba platne bilance Sjeverne Makedonije kao što je određeno programom MMF-a.

2. Radi financiranja zajma Komisija je ovlaštena u ime Unije pozajmiti potrebna sredstva na tržištima kapitala ili od financijskih institucija te potom pod uvjetima tih zajmova pozajmiti odgovarajuće iznose Sjevernoj Makedoniji. Prosječno dospijeće zajma iznosi najviše 15 godina.

3. Isplatom makrofinancijske pomoći Unije upravlja Komisija u skladu sa sporazumima ili dogovorima postignutima između MMF-a i Sjeverne Makedonije te glavnim načelima i ciljevima gospodarskih reformi navedenima u Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju.

Komisija redovito obavješćuje Europski parlament i Vijeće o razvoju događaja u pogledu makrofinancijske pomoći Unije, među ostalim o isplatama te pomoći, te pravovremeno dostavlja tim institucijama relevantne dokumente.

4. Makrofinancijska pomoć Unije stavlja se na raspolaganje na razdoblje od dvije i pol godine, počevši od prvog dana nakon stupanja na snagu memoranduma o razumijevanju iz članka 3. stavka 1.

5. Ako se potrebe Sjeverne Makedonije za financiranjem tijekom razdoblja isplate makrofinancijske pomoći Unije znatno smanje u usporedbi s prvotnim predviđanjima, Komisija, u skladu s postupkom preispitivanja iz članka 7. stavka 2., smanjuje iznos pomoći ili tu pomoć suspendira ili ukida.

Članak 2.

1. Preduvjet za odobravanje makrofinancijske pomoći Unije jest da Sjeverna Makedonija poštuje učinkovite demokratske mehanizme, uključujući višestranački parlamentarni sustav, kao i vladavinu prava te da jamči poštovanje ljudskih prava.

2. Komisija prati ispunjava li Sjeverna Makedonija preduvjet iz stavka 1. tijekom cijelog trajanja makrofinancijske pomoći Unije.

3. Stavci 1. i 2. ovog članka primjenjuju se u skladu s Odlukom Vijeća 2010/427/EU ⁽⁷⁾.

⁽⁶⁾ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

⁽⁷⁾ Odluka Vijeća 2010/427/EU od 26. srpnja 2010. o utvrđivanju ustroja i rada Europske službe za vanjsko djelovanje (SL L 201, 3.8.2010., str. 30.).

Članak 3.

1. Komisija se, u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 7. stavka 2., dogovara s tijelima Sjeverne Makedonije o jasno određenim uvjetima ekonomske politike i financijskim uvjetima, s naglaskom na strukturnim reformama i dobrim javnim financijama, kojima treba podlijegati makrofinancijska pomoć Unije. Ti se uvjeti ekonomske politike i financijski uvjeti utvrđuju u memorandumu o razumijevanju („Memorandum o razumijevanju”) u kojem se navodi rok za ispunjenje tih uvjeta. Ti uvjeti ekonomske politike i financijski uvjeti moraju biti u sklad sa sporazumima ili dogovorima iz članka 1. stavka 3., uključujući programe makroekonomske prilagodbe i strukturnih reformi koje Sjeverna Makedonija provodi uz potporu MMF-a.
2. Uvjetima iz stavka 1. posebno se nastoji povećati učinkovitost, transparentnost i odgovornost sustava upravljanja javnim financijama u Sjevernoj Makedoniji, među ostalim i kad je riječ o korištenju makrofinancijske pomoći Unije. Pri oblikovanju mjera politike također se na odgovarajući način uzima u obzir napredak u području uzajamnog otvaranja tržišta, razvoja uređene i poštene trgovine, kao i drugi prioriteti u kontekstu vanjske politike Unije. Komisija redovito prati napredak Sjeverne Makedonije u postizanju tih ciljeva.
3. Pojediniosti o financijskim uvjetima makrofinancijske pomoći Unije utvrđuju se sporazumom o zajmu koji trebaju sklopiti Komisija i Sjeverna Makedonija.
4. Komisija redovito provjerava jesu li uvjeti iz članka 4. stavka 3. i dalje ispunjeni, među ostalim i jesu li ekonomske politike Sjeverne Makedonije u skladu s ciljevima makrofinancijske pomoći Unije. Za potrebe te provjere Komisija blisko surađuje s MMF-om i Svjetskom bankom te, prema potrebi, s Europskim parlamentom i Vijećem.

Članak 4.

1. Podložno uvjetima iz stavka 3., Komisija stavlja na raspolaganje makrofinancijsku pomoć Unije u dva jednaka obroka.
2. Za iznose makrofinancijske pomoći Unije formiraju se, prema potrebi, rezervacije u skladu s Uredbom (EU) 2021/947 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁸⁾.
3. Komisija odlučuje o isplati obroka, podložno ispunjenju sljedećih uvjeta:
 - (a) preduvjet utvrđen u članku 2. stavku 1.;
 - (b) stalni zadovoljavajući rezultati provedbe programa politike koji sadržava snažne mjere prilagodbe i mjere strukturne reforme potpomognute nepreventivnim kreditnim aranžmanom s MMF-om;
 - (c) zadovoljavajuća provedba uvjeta ekonomske politike i financijskih uvjeta dogovorenih u Memorandumu o razumijevanju.
4. Drugi se obrok, u načelu, isplaćuje najranije tri mjeseca nakon isplate prvog obroka.
5. Ako uvjeti iz stavka 3. nisu ispunjeni, Komisija privremeno suspendira ili ukida isplatu makrofinancijske pomoći Unije. U tom slučaju obavješćuje Europski parlament i Vijeće o razlozima te suspenzije ili ukidanja.
6. Makrofinancijska pomoć Unije isplaćuje se Narodnoj banci Sjeverne Makedonije. Podložno dogovorenim odredbama utvrđenima u Memorandumu o razumijevanju, uključujući potvrdu preostalih potreba za proračunskim financiranjem, sredstva Unije mogu se prenijeti ministarstvu financija Sjeverne Makedonije kao krajnjem korisniku.

⁽⁸⁾ Uredba (EU) 2021/947 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. lipnja 2021. o uspostavi Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa, izmjeni i stavljanju izvan snage Odluke br. 466/2014/EU Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) 2017/1601 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 480/2009 (SL L 209, 14.6.2021., str. 1.).

Članak 5.

1. Operacije uzimanja i davanja zajmova povezane s makrofinancijskom pomoći Unije izvršavaju se u eurima s istim datumom valute i ne smiju prouzročiti promjenu dospijeca za Uniju niti smiju izložiti Uniju valutnim ili kamatnim rizicima ili bilo kakvom drugom komercijalnom riziku.
2. Ako okolnosti to dopuštaju i ako Sjeverna Makedonija to zatraži, Komisija može poduzeti potrebne korake kako bi osigurala da se u uvjete zajma uključi odredba o prijevremenoj otplati i da se ona podudara s odgovarajućom odredbom uvjeta za operacije uzimanja zajma.
3. Ako okolnosti dopuštaju poboljšanje kamatne stope na zajam i ako Sjeverna Makedonija to zatraži, Komisija može odlučiti refinancirati cijelo prvotno uzimanje zajma ili jedan njegov dio ili može restrukturirati odgovarajuće financijske uvjete. Operacije refinanciranja ili restrukturiranja provode se u skladu sa stavcima 1. i 4. i ne smiju imati za posljedicu produženje dospijeca dotičnog uzimanja zajma ili povećanje iznosa glavnice nepodmirene na datum refinanciranja ili restrukturiranja.
4. Sjeverna Makedonija snosi sve troškove koji su nastali za Uniju, a koji se odnose na operacije uzimanja i davanja zajmova u skladu s ovom Odlukom.
5. Komisija obavješćuje Europski parlament i Vijeće o razvoju događaja u vezi s operacijama iz stavaka 2. i 3.

Članak 6.

1. Makrofinancijska pomoć Unije provodi se u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2018/1046.
2. Makrofinancijska pomoć Unije provodi se u okviru izravnog upravljanja.
3. Sporazum o zajmu koji se treba usuglasiti s tijelima Sjeverne Makedonije sadržava sve sljedeće odredbe kojima se:
 - (a) osigurava da Sjeverna Makedonija redovito provjerava jesu li financijska sredstva odobrena iz općeg proračuna Unije pravilno iskorištena, poduzima odgovarajuće mjere radi sprečavanja nepravilnosti i prijevara te, prema potrebi, pokreće pravne postupke radi osiguravanja povrata svih sredstava isplaćenih na temelju ove Odluke koja nisu pravilno iskorištena;
 - (b) osigurava zaštita financijskih interesa Unije, posebno utvrđivanjem posebnih mjera u vezi sa sprečavanjem i suzbijanjem prijevara, korupcije i svih drugih nepravilnosti koje utječu na makrofinancijsku pomoć Unije, u skladu s uredbama Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 ⁽⁹⁾ i (Euratom, EZ) br. 2185/96 ⁽¹⁰⁾, Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹¹⁾ te, za države članice koje sudjeluju u pojačanoj suradnji u vezi s Uredom europskog javnog tužitelja, također u skladu s Uredbom Vijeća (EU) 2017/1939 ⁽¹²⁾.
 - (c) Europski ured za borbu protiv prijevara izričito ovlašćuje za provedbu istraga, uključujući provjere i inspekcije na terenu koje uključuju digitalne forenzičke operacije i razgovore;

⁽⁹⁾ Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1.).

⁽¹⁰⁾ Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevara i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

⁽¹¹⁾ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

⁽¹²⁾ Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1.).

- (d) Komisiju ili njezine predstavnike izričito ovlašćuje za provedbu provjera, uključujući provjere i inspekcije na terenu;
- (e) Komisiju i Revizorski sud izričito ovlašćuje za provođenje revizija tijekom i nakon razdoblja dostupnosti makrofinancijske pomoći Unije, uključujući revizije dokumentacije te revizije na terenu, poput operativnih procjena;
- (f) osigurava da Unija ima pravo na prijevremenu otplatu zajma ako se utvrdi, u vezi s upravljanjem makrofinancijskom pomoći Unije, da je Sjeverna Makedonija sudjelovala u bilo kakvoj radnji prijave ili korupcije ili u nekoj drugoj nezakonitoj aktivnosti koja šteti financijskim interesima Unije;
- (g) osigurava da Sjeverna Makedonija snosi sve troškove koji su nastali za Uniju, a koji se odnose na operacije uzimanja i davanja zajmova u skladu s ovom Odlukom.

4. Prije provedbe makrofinancijske pomoći Unije Komisija s pomoću operativne procjene ocjenjuje kvalitetu financijskih propisa Sjeverne Makedonije, njezine administrativne postupke te mehanizme unutarnje i vanjske kontrole koji su relevantni za takvu pomoć.

Članak 7.

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 8.

1. Komisija do 30. lipnja svake godine Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o provedbi ove Odluke u prethodnoj godini, zajedno s evaluacijom te provedbe. U tom izvješću se:
 - (a) ocjenjuje napredak u provedbi makrofinancijske pomoći Unije;
 - (b) procjenjuju gospodarsko stanje i izgledi Sjeverne Makedonije, kao i napredak u provedbi mjera politike iz članka 3. stavka 1.;
 - (c) navodi poveznica između uvjeta ekonomske politike utvrđenih u Memorandumu o razumijevanju, trenutačne gospodarske i fiskalne uspješnosti Sjeverne Makedonije te odluka Komisije o isplati obroka makrofinancijske pomoći Unije.
2. Najkasnije dvije godine nakon isteka razdoblja dostupnosti iz članka 1. stavka 4. Komisija podnosi Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o *ex post* evaluaciji u kojem se procjenjuju rezultati i učinkovitost isplaćene makrofinancijske pomoći Unije te opseg u kojem se njome doprinijelo ciljevima pomoći.

Članak 9.

Ova Odluka stupa na snagu trećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Strasbourgu 12. srpnja 2023.

Za Europski parlament
Predsjednica
R. METSOLA

Za Vijeće
Predsjednik
P. NAVARRO RÍOS